

Code No. 7210

Roll No.

SET : A

D. El. Ed. 1st Year Exam., September – 2025

Proficiency in Punjabi Language

ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਮੇਂ ਪ੍ਰਵੀਣਤਾ

(Course Code : DE-110)

(Only for Fresh/Re-appear Candidates)

[Evening Session]

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 35

समय : 2 घण्टे]

[अधिकतम अंक : 35

सामान्य निर्देश :

- (i) कृपया जाँच कर लें कि इस प्रश्न-पत्र में मुद्रित पृष्ठ 7 तथा प्रश्न 21 हैं।
- (ii) प्रश्न-पत्र में दाहिने हाथ की ओर दिये गये कोड नम्बर तथा सेट को छात्र उत्तर-पुस्तिका के मुख्य-पृष्ठ पर लिखें।
- (iii) कृपया प्रश्न का उत्तर लिखना शुरू करने से पहले, प्रश्न का क्रमांक अवश्य लिखें।
- (iv) उत्तर-पुस्तिका के बीच में खाली पन्ना/पन्ने न छोड़ें।
- (v) उत्तर-पुस्तिका के अतिरिक्त कोई अन्य शीट नहीं मिलेगी। अतः आवश्यकतानुसार ही लिखें और लिखा उत्तर न काटें।
- (vi) परीक्षार्थी अपना रोल नं० प्रश्न-पत्र पर अवश्य लिखें। रोल नं० के अतिरिक्त प्रश्न-पत्र पर अन्य कुछ भी न लिखें और वैकल्पिक प्रश्नों के उत्तरों पर किसी प्रकार का निशान न लगाएँ।

7210/(Set : A)

P. T. O.

- (vii) ਕ੍ਰਪਯਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਕਾ ਉਤਰ ਦੇਨੇ ਸੇ ਪੂਰਵ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰ ਲੈਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ-ਪਤ੍ਰ ਪੂਰਨ ਵ ਸਹੀ ਹੈ, ਪਰੀਖਾ ਕੇ ਉਪਰਾਨਤ ਇਸ ਸਮਬੰਧ ਮੇਂ ਕੋਈ ਫਾਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਿਆ ਜਾਯੇਗਾ।
- (viii) ਸਬੀ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਨਿਵਾਰਯ ਹੈਂ।
- (ix) 3 ਅੰਕ ਕੇ ਪ੍ਰਤ੍ਯੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤਰ ਲਗਭਗ 50 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਤਥਾ 5 ਅੰਕ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾ ਉਤਰ ਲਗਭਗ 75 ਸ਼ਬਦਾਂ ਮੇਂ ਫੀਜ਼ਿਯ।

ਨੋਟ : ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ – ਪਹਿਲਾ

1. ਸੁਣਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ : 1
 - (ੳ) ਲਿਖਣ ਦੀ ਰਫ਼ਤਾਰ
 - (ਅ) ਬੋਲਣ ਦੀ ਆਦਤ
 - (ੲ) ਸੰਚਾਰ ਅਤੇ ਸਮਝ
 - (ਸ) ਖੇਡਣ ਦੀ ਯੋਗਤਾ
2. ਚੰਗਾ ਬੁਲਾਰਾ ਕੌਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 1
 - (ੳ) ਚੀਕ ਕੇ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ
 - (ਅ) ਸਧਾਰਨ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ
 - (ੲ) ਜੋ ਦੂਜਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਣਦਾ ਨਹੀਂ
 - (ਸ) ਰਫ਼ਤਾਰ ਨਾਲ ਬੋਲਣ ਵਾਲਾ

3. ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਕਿਸ ਲਿਪੀ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਲਾਤੀਨੀ
- (ਅ) ਖਰੋਸ਼ਟੀ
- (ੲ) ਫ਼ਾਰਸੀ
- (ਸ) ਬ੍ਰਹਮੀ
4. 'ਉੜਨਾ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਹ੍ਰਸਵ ਸਵਰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਉ
- (ਅ) ਇ
- (ੲ) ਅ
- (ਸ) ਓ
5. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਈ ਗੁਰਮੁਖੀ ਲਿਪੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਉੱਤੇ ਸੰਖੇਪ ਚਰਚਾ ਕਰੋ। 3
6. ਸੁਣਨ ਰਾਹੀਂ ਭਾਸ਼ਾ ਸਿੱਖਣ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਿਵੇਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ? 3

ਯੂਨਿਟ – ਦੂਜਾ

7. ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਿਅੰਜਨਾਂ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਕਿਹੜੇ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਲਿਪੀ ਅਤੇ ਵਿਆਕਰਨ
- (ਅ) ਉਚਾਰਨ ਢੰਗ ਅਤੇ ਲਿਪੀ
- (ੲ) ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਬੋਲੀ
- (ਸ) ਉਚਾਰਨ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਉਚਾਰਨ ਢੰਗ

8. ਮੂਲ ਰੂਪ ਜਾਂ ਧਾਤੂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਸ਼ਬਦ ਸਿਰਜਣ ਵਾਲੇ ਤੱਤਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਸ਼ਬਦਾਂਸ਼
 (ਅ) ਵਧੇਤਰ
 (ੲ) ਤਦਭਵ
 (ਸ) ਧੁਨੀ
9. ਤਤਸਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਉੱਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ। 3
10. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਪੜਨਾਂਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਸਹਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿਉ। 5

ਜਾਂ

ਪੰਜਾਬੀ ਵਿੱਚ ਲਗਾਂ, ਲਗਾਖਰਾਂ ਅਤੇ ਦੁੱਤ ਅੱਖਰਾਂ ਵਿਚਲੇ ਅੰਤਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਿੰਨੀ ਹੈ?

ਯੂਨਿਟ – ਤੀਜਾ

11. ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ ਕਿਹੜੇ ਸੰਪ੍ਰਦਾਇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸੀ? 1
 (ੳ) ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ (ਅ) ਨਕਸ਼ਬੰਦੀ
 (ੲ) ਅਹਿਮਦੀਆਂ (ਸ) ਕਾਦਰੀ
12. 'ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮੈਦਾਨ' ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਿਸ ਕਵੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1
 (ੳ) ਪ੍ਰੋ. ਪੂਰਨ ਸਿੰਘ
 (ਅ) ਲਾਲਾ ਧਨੀ ਰਾਮ ਚਾਤ੍ਰਕ
 (ੲ) ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ
 (ਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ

13. ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਬਚਪਨ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਸੀ? 1
- (ੳ) ਹਰਿ ਰਾਇ
- (ਅ) ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਇ
- (ੲ) ਤੇਗ ਰਾਇ
- (ਸ) ਅਰਜਨ ਰਾਇ
14. 'ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ' ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ
- (ਅ) ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ
- (ੲ) ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ
- (ਸ) ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ
15. ਸਾਹਿਤ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ? 1
- (ੳ) ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ
- (ਅ) ਸੁੰਦਰ ਲਫਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ
- (ੲ) ਸੁਹਜ-ਸੁਆਦ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਮਾਰਗ-ਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ
- (ਸ) ਕਹਾਣੀ ਲਿਖਣਾ

16. ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਲਿਖਦੇ ਹੋਏ ਇਸਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰੋ। 3

ਯੂਨਿਟ – ਚੌਥਾ

17. ਪੈਰਾ ਰਚਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਤਰਤੀਬ ਬੱਧ ਵਾਕ

(ਅ) ਕਈ ਵਿਸ਼ੇ

(ੲ) ਚਿੱਤਰ

(ਸ) ਸਿਰਫ ਉਦਾਹਰਨ

18. ਵਪਾਰਕ ਚਿੱਠੀ ਲਿਖਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ? 1

(ੳ) ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਬਣਤਰ

(ਅ) ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਭਾਵਨਾ ਜਤਾਉਣਾ

(ੲ) ਮਨੋਰੰਜਨ

(ਸ) ਵਪਾਰਕ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨਾ

19. ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੰਵਾਦ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਗੁਣ ਕੀ ਹੈ? 1

(ੳ) ਲੰਬਾਈ

(ਅ) ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ

(ੲ) ਜਟਿਲਤਾ

(ਸ) ਸਾਰੇ ਹੀ ਠੀਕ ਹਨ

20. ਰਚਨਾ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਮਵਾਇ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਹੜੇ ਪੱਧਰ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ? 1

(ੳ) ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਪੱਧਰ

(ਅ) ਮਿਡਲ ਪੱਧਰ

(ੲ) ਉੱਚ ਪੱਧਰ

(ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

21. ਸੰਖੇਪ ਰਚਨਾ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? 3
